

Roman Darowski SJ, *Filozofia jezuitów w Polsce w XX wieku. Próba syntezy - Słownik autorów*, Kraków 2001, ss. 367

W polskiej bibliografii filozoficznej przybywa pozycji książkowych z zakresu dziejów filozofii w Polsce. Znane są np. fachowe prace prof. Stefana Swieżawskiego, dotyczące filozofii europejskiej XV wieku. Są monografie poświęcone poszczególnym epokom, środowiskom naukowym, kierunkom filozoficznym. Pojawiają się też pozycje książkowe ukazujące dzieje filozofii uprawianej w poszczególnych zgromadzeniach zakonnych.

Ks. Roman Darowski, wieloletni rektor Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego w Krakowie, autor licznych prac z zakresu historii filozofii w Polsce i filozofii człowieka, ogłosił ostatnio kolejną pozycję książkową z dziedziny badań nad filozofią jezuitów w Polsce. Tym razem jest to książka poświęcona filozofii Jezuitów w Polsce w XX wieku. Warto przypomnieć, że owocem badań nad dziejami filozofii jezuitów w Polsce od XVI do XX wieku są dwie wcześniej już opublikowane pozycje książkowe: *Filozofia w szkołach jezuickich w Polsce w XVI wieku* (Kraków 1994, ss. 450) oraz: *Studia z filozofii jezuitów w Polsce w XVII i XVIII wieku* (Kraków 1998, ss. 372).

Sygnalizowana tu pozycja książkowa jest właściwie prezentacją autorów jezuickich, którzy w dwudziestym stuleciu zajmowali się uprawianiem szeroko rozumianej filozofii, tak w wymiarze badawczym i publikacyjnym, jak i dydaktycznym. Książka autora ma wyraźne dwie części. Pierwsza – to próba syntezy filozofii jezuickiej dwudziestego stulecia. Znajdujemy tu rys historyczny. Autor prezentuje najpierw *ratio studiorum* obowiązujące w kształceniu teologicznym w zakonie jezuickim, ukazuje głównych filozofów jezuickich przełomu XIX i XX wieku, wymienia publikacje filozoficzne krakowskiego Wydawnictwa Jezuitów. Następnie prezentuje Kolegium Krakowskie i Wydział Filozoficzny Towarzystwa Jezusowego. W końcu wskazuje na charakter filozofii uprawianej przez jezuitów i prezentuje powstałą w roku 1999 Wyższą Szkołę Filozoficzno-Pedagogiczną *Ignatianum* w Krakowie. Do tej części dołącza autor teksty ważniejszych dokumentów dotyczących *Ignatianum* oraz prezentuje strukturę tej uczelni i publikacje przez nią dotąd ogłoszone.

Druga część publikacji przedstawia biografie – często wraz z charakterystyką poglądów – oraz bibliografie podmiotowe i przedmiotowe ponad 100 pisarzy. W gronie zaprezentowanych pisarzy znajdujemy takie wybitne osobistości, jak: Paweł Siwek (1893-1986), Tadeusz Ślipko (ur. 1918), Franciszek Kwiatkowski (1888-1949), Roman Darowski (ur. 1935), Piotr Lenartowicz (ur. 1934), Stanisław Ziemiański (ur. 1931).

Książka Romana Darowskiego jest godna polecenia dla zajmujących się dziejami naszej rodzimej filozofii i teologii, a także tym, którzy pochylają się nad historią jezuitów polskich. Znajdziemy w niej nie tylko mnóstwo informacji o charakterze biograficznym, ale także dobrą, rzeczową charakterystykę poglądów tych myślicieli, którzy swoją wybitnością przekroczyli ramy Towarzystwa Jezusowego i weszli na stałe na karty polskiej filozofii. Autorowi monografii należą się szczerze gratulacje i słowa głębokiej wdzięczności za ubogacenie bibliografii filozoficznej tak cenną i pożyteczną pozycją.